

## POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa A. P.  
przeciwko Bank Spółce Akcyjnej w W.  
o premię,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 14 listopada 2023 r.,  
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i  
Ubezpieczeń Społecznych w Szczecinie  
z dnia 26 października 2022 r., sygn. akt VI Pa 69/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego B. Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki A. P. kwotę 1.350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

## UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z 26 października 2022 r. oddalił apelację pozwanego Bank Spółki Akcyjnej w W. od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z 22 marca 2022 r., zasądającego od pozwanego na rzecz powódki A. P. tytułem premii kwotę 10.215,37 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 23 lutego 2021 r.

Od powyższego wyroku pozwany wywiódł skargę kasacyjną. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił: 1. naruszeniu prawa materialnego, to jest art. 78 § 1 oraz 80 k.p. w związku z § 9 Zasad systemu MBO, stanowiących załącznik numer 1 do Zasad wynagradzania w Bank Spółka Akcyjna pracowników zatrudnionych na podstawie kontraktu menedżerskiego, przez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu przez Sąd, że powódce jest należne dodatkowe wynagrodzenie (bonus roczny) za okres od 1 kwietnia do 31 sierpnia 2019 r., podczas gdy nie ustalono, aby spełniła ona kryteria, od których przepisy płacowe pozwanego Banku uzależniały przyznanie tego dodatkowego wynagrodzenia; 2. naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 378 § 1 zd. 1 w związku z art. 382 oraz art. 232 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji w zakresie dotyczącym braku ustaleń co do podstaw do przyznania powódce dodatkowego wynagrodzenia ( bonusu ) w określonej wysokości i nieuzupełnienie przez sąd odwoławczy materiału dowodowego w celu ustalenia, czy istnieją podstawy do przyznania takiego bonusu.

Wskazując na powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie; ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany powołał się na oczywistą zasadność wniesionej skargi.

Zdaniem skarżącego, w sytuacji braku wątpliwości, że przepisy płacowe pracodawcy przewidują wypełnienie przez pracownika konkretnych zadań na określonym poziomie jako warunek otrzymania dodatkowego wynagrodzenia (premii, bonusu) w określonej wysokości, jest oczywiste, iż uznanie przez Sąd, że premia jest należna pracownikowi, musi zostać poprzedzone badaniem, czy zostały spełnione wymagane przesłanki przyznania dodatkowego wynagrodzenia. Stwierdzenie przez Sąd, bez przeprowadzenia takiego badania, że pracownikowi przysługuje premia, stanowiło jaskrawe naruszenie przepisów płacowych pracodawcy, podobnie jak i przepisów art. 78 oraz art. 80 k.p. Ponadto, podniesione w apelacji zarzuty wskazujące na powyższe uchybienia powinny

zostać rozpoznane przez Sąd drugiej instancji, aby zapewnić właściwą kontrolę instancyjną.

Tymczasem w niniejszej sprawie Sąd drugiej instancji, uznając za usprawiedliwione zasądzenie na rzecz powódki świadczenia tytułem bonusu rocznego, poprzestał na ustaleniu, że powódka realizowała zadania premiowe, nie stwierdzając, że te zadania zostały przez nią zrealizowane w takim stopniu, aby - stosownie do postanowień przepisów płacowych obowiązujących u pozwanego - uzasadniało to przyznanie dodatkowego wynagrodzenia w określonej wysokości. W efekcie doprowadziło to do wydania niesprawiedliwego orzeczenia, na podstawie którego powódka miałaby uzyskać premię mimo braku spełnienia koniecznych do tego wymogów, podczas gdy pozostali pracownicy, w celu uzyskania premii, muszą wykazać się spełnieniem kryteriów premiowych na określonym poziomie.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania lub o oddalenie skargi, a także o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie warto podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. W konsekwencji tego, w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym między innymi na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego

wyvodu prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Ustawodawca konstruując wymagania skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398<sup>4</sup> k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1) oraz obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego na różnych etapach postępowania kasacyjnego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać. Skarga kasacyjna jest wszak szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, że takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007; z dnia 10 marca 2008 r., III UK 4/08, LEX nr 459291; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 404134 i z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 406392).

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że skarżący nie wykazał istnienia powołanej przesłanki przedsądu.

Przedmiotem toczącego się postępowania sądowego była ocena zasadności roszczeń powódki A. P. o zasądzenie od pozwanego premii za 2019 r.

Z ustaleń Sądu Rejonowego, zaakceptowanych przez Sąd Okręgowy, wynikało, że warunki przyznania premii w Banku Spółki Akcyjnej w W. zostały ściśle uregulowano w systemie oraz zasadach premiowania MBO. Szczegółowe sprecyzowanie warunków przyznania premii zawarte było w notach technicznych wyznaczających cele i zadania do zrealizowania przez pracowników pozwanego. Przy takim uszatkowaniu zasad wypłaty premii Sąd drugiej instancji stwierdził, że stanowiła ona premię regulaminową, składającą się na stały element wynagrodzenia pracowniczego. Na spotkaniu w maju 2019 r. były prezentowane cele i zadania dla pracowników, ale miały one charakter ogólny, nie były

skierowane do konkretnych osób, nie było też wówczas mowy o wystawieniu drugiej noty technicznej. O wystawieniu drugiej noty A. P. dowiedziała się w dniu 13 sierpnia 2019 r., przy czym te nowe cele miała realizować w okresie od 1 kwietnia 2019 r. do 31 sierpnia 2019 r. Ponadto wskazane w drugiej notce cele były celami jakościowymi, podczas gdy w pierwszej notce były to zadania mierzalne, a zatem powódka miała jedynie kilkanaście dni na zrealizowanie celów odmiennych od poprzednich. Z ustaleń wynikało również, że pierwszą notę techniczną powódka otrzymała na początku 2019 r. i nota ta obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. Drugą notę powódka zaakceptowała zaś w dniu 13 sierpnia 2019 r., po tym, jak zauważyła ją w systemie wewnętrznym pozwanego banku ([...]), przy czym nota ta była wystawiona na okres od 1 kwietnia do 31 sierpnia 2019 r., czyli kilkanaście dni przed upływem terminu do realizacji zadań. Zdaniem Sądu, pozwana nie wykazała, aby powódka została o tych nowych celach (zawartych w drugiej notce technicznej) poinformowana wcześniej (tj. przed dniem 13 sierpnia 2019 r.), ani przez bezpośrednią przełożoną, ani w drodze komunikacji mailowej.

Zważywszy, że nowe cele były odmienne od poprzednich (zmiana celów ilościowych na jakościowe) oraz, iż zostały powódce przedstawione dopiero w dniu 13 sierpnia 2019 r., Sąd Okręgowy stwierdził, że A. P. nie tylko nie była w stanie ich zrealizować, ale co więcej - zrealizowanie przez nią nieznanych jej dotychczas nowych celów było nierealne. Pozwany nie wykazał przy tym, że powódka została o tych celach poinformowana wcześniej, ani przez przełożoną, ani w drodze wiadomości e-mail, co potwierdziły zeznania świadków. Sąd odwoławczy zwrócił uwagę, że o ile cele i obowiązki dla ekspertów i kierowników były omawiane na spotkaniu w kwietniu 2019 r., to te pierwsze spotkania miały charakter informacyjny (nie były na nich przedstawione cele), po nich bowiem dopiero były spotkania indywidualne z bezpośrednimi przełożonymi, w trakcie których z pracownikami miały być omawiane zadania, jakie postawiono przed nimi do zrealizowania. W przypadku powódki spotkanie, w trakcie którego zostałaby poinformowana przez bezpośrednią przełożoną o nowych celach wyznaczonych jej na okres od 1 kwietnia 2019 r., nie odbyło się.

Konkludując, Sąd drugiej instancji uznał że niezrealizowanie przez powódkę zadań z drugiej noty technicznej nie pozbawiało jej prawa do premii za sporny

okres, bowiem jak wynika z analizy całokształtu materiału dowodowego w sprawie, A. P. świadcząc w okresie wypowiedzenia pracę na stanowisku Kierownika ds. Obsługi Klienta i Spraw Operacyjnych, nieprzerwanie realizowała zadania i cele wyznaczone pierwszą notą techniczną. Skoro zaś pozwany nie dopełnił obowiązku poinformowania powódki we właściwym czasie o zmianie zadań, miała ona uzasadnione podstawy, by realizować dotychczasowe cele wytyczone przez Bank w ramach pierwszej z not technicznych, z którymi - zgodnie z dotychczasową wieloletnią praktyką Banku - była zaznajomiona przez bezpośredniego przełożonego. Niezrealizowanie przez powódkę zadań z drugiej noty technicznej nie pozbawiało jej więc prawa do premii za sporny okres. Do końca sierpnia 2019 r. powódkę obejmował kontrakt menadżerskim i obowiązywał system premiowy oparty o bonus MBO i cele te powódka realizowała (co pozwany przyznał w piśmie z 27 kwietnia 2021 r.). W konsekwencji tego, zachowała ona prawo do premii za okres od 1 kwietnia do 31 sierpnia 2019 r.

Skoro zaś skarżący kwestionował żądanie pozwu jedynie co do zasady (a nie wysokości), zasądzono od pozwanego na rzecz powódki sporne świadczenie w dochodzonej kwocie 10.215,37 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 23 lutego 2021 r.

Z powyższego wynika, że Sąd odwoławczy prawidłowo zbadał i wyjaśnił obowiązujące u pozwanego zasady premiowania oraz okoliczności wypełnienia przez powódkę zadań i celów wyznaczonych pierwszą notą techniczną. W sytuacji, gdy pozwany nie dopełnił obowiązku poinformowania powódki we właściwym czasie o zmianie stawianych jej zadań, miała ona uzasadnione podstawy, by realizować dotychczasowe cele wytyczone przez Bank w ramach pierwszej z not technicznych, z którymi - zgodnie z dotychczasową wieloletnią praktyką skarżącego - była zaznajomiona przez bezpośredniego przełożonego. Konkluzja Sądu, że w zaistniałej sytuacji niezrealizowanie przez powódkę zadań z drugiej noty technicznej nie pozbawiało jej prawa do premii za sporny okres, nie ma zatem dowolnego charakteru, lecz znajduje uzasadnienie w poczynionych w toku procesu ustaleniach faktycznych. Czyni to nieprawdziwą tezę o orzekaniu przez Sąd drugiej instancji o uprawnieniach premiowych powódki bez uprzedniego wyjaśnienia okoliczności rzutujących na owo prawo.

Odnosząc się do sposobu motywowania przez skarżącego oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, należy stwierdzić, że argumentacja ta sprowadza się w istocie do polemiki z poczynionymi przez Sąd Okręgowy ustaleniami faktycznymi. Tymczasem zgodnie z art. 398<sup>3</sup> § 3 oraz art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalania faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Skarżący kwestionuje dokonaną przez Sąd drugiej instancji ocenę dowodów i wynikające z niej ustalenia faktyczne, co zgodnie z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. uchyla się spod kontroli kasacyjnej. Nadto, pod pretekstem kwalifikowanego naruszenia prawa materialnego nie można zmierzać do podważenia dokonanej w sprawie oceny dowodów.

Wobec niewykazania przez skarżącego istnienia powołanej przesłanki przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono stosownie do art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 398<sup>21</sup> k.p.c. oraz § 9 ust. 1 pkt 2, § 2 pkt 5 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).

[SOP]

[a!]